

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων

Εξεταζόμενο Μάθημα: **Ιστορία Προσανατολισμού, Ανθρωπιστικών Σπουδών**

Ημ/νία: 23 Μαΐου 2016

Απαντήσεις Θεμάτων

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. Κόμμα Θεοτόκη σελ. 92-93 (Το κόμμα του Γ. Θεοτόκη... του πυρήνα των Αντιβενιζελικών)

β. Προσωρινή Κυβέρνησις Κρήτης (1905) σελ. 213-214 (Στο μεταξύ, η επανάσταση... προς τους επαναστάτες)

γ. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής σελ. 152 (Με βάση το άρθρο 11... περιουσίας των ανταλλαξιμών) επίσης, αναφορά του όρου στη σελ. 146 και στη σελ. 160.

A2.

α. Σωστό (σελ. 84)

β. Λάθος (σελ. 209)

γ. Λάθος (σελ. 220)

δ. Λάθος (σελ. 49)

ε. Σωστό (σελ. 54)

ΘΕΜΑ Β

B1. σελ. 142-143

"Η επιστροφή των προσφύγων... δρόμο της προσφυγιάς."

B2. σελ. 157

"Την αστική αποκατάσταση... ή επέκταση λιμανιών κ.α."

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α. σελ. 78-79

Παρά την έντονη αντίδραση... αρχής της δεδηλωμένης το 1875.

β. σελ. 79 [ΡΥΘΜΙΣΗ]

«Η ιδέα ανήκε στο νέο... εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας των βουλευτών.»

Στοιχεία από το ΚΕΙΜΕΝΟ Α ΠΗΓΗΣ:

- Σύμφωνα με το άρθρο του Χ. Τρικούπη «Τις πταίει;» στην εφημερίδα «ΚΑΙΡΟΙ» ο Γεώργιος Α΄ είναι ο κύριος υπαίτιος της πολιτικής αστάθειας που ταλανίζει τη χώρα.
- Ο βασιλιάς, παραβιάζοντας τους συνταγματικούς θεσμούς, έχει συγκεντρώσει την εξουσία.
- Ο Τρικούπης αποφεύγει να επιρρίψει ευθύνες στο λαό και τα πολιτικά κόμματα.
- Θέτει το δίλημμα: υποταγή στις βασιλικές αυθαιρεσίες ή επανάσταση.
- Οι πολιτικοί είτε είναι ανίκανοι να αντιτεθούν στη βασιλική απολυταρχία είτε είναι συνένοχοι υποβοηθώντας την αυταρχικότητα του Γεωργίου Α΄.

σελ. 79 [ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ] «Αυτό θα στερούσε... μεταβολή του πολιτικού τοπίου.»

σελ. 80 [ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ] «Το διάστημα... θεμελιώθηκαν.»

Στοιχεία από το ΚΕΙΜΕΝΟ Β ΠΗΓΗΣ:

- Με το «Βασιλικό λόγο» στη Βουλή (11 Αυγ. 1875), ο Γεώργιος Α΄ δηλώνει πως σέβεται τα λαϊκά δικαιώματα ως προς την εκλογή των βουλευτών.
- Αναγνωρίζει το «γράμμα και το πνεύμα» του Συντάγματος, στα οποία εδράζονται τα προνόμια των εκλεγόμενων βουλευτών.
- Εφόσον προϋποτίθεται, για την εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος, η αναγνώριση της «δεδηλωμένης» εμπιστοσύνης της πλειοψηφίας του εκλογικού σώματος στους εκάστοτε αντιπροσώπους του Έθνους, δηλώνει ότι αποδέχεται την παραπάνω αρχή.
- Εν κατακλείδι, ο Γεώργιος Α΄ δηλώνει το σεβασμό του στην κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα του 1864 αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, της ελεύθερης, δηλαδή, έκφρασης της λαϊκής βούλησης. Γι' αυτό η υιοθέτηση της «αρχής της δεδηλωμένης» αποτελεί «τομή» στην πολιτική ιστορία της χώρας, που μάλιστα οδήγησε σε συνολική μεταβολή του πολιτικού τοπίου.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. α. («στόχοι και περιεχόμενο»)

Η οριστική αντιμετώπιση... 40 στρέμματα για αρδευόμενα.

Στοιχεία από το ΚΕΙΜΕΝΟ Α ΠΗΓΗΣ:

Οι λόγοι που αποφάσισε η κυβέρνηση Κουμουندούρου τη σημαντική θεσμική αλλαγή της αγροτικής μεταρρύθμισης διακρίνονται σε:

Ι. Οικονομικούς

- το ελληνικό κράτος στοχεύει στην αύξηση των εσόδων του από την εξαγορά των «τσιφλικιών» από κεφαλαιούχους Έλληνες του εξωτερικού, από τράπεζες και εμπορικές ομάδες.
- επίσης, στοχεύει στην ενίσχυση του μικρο-μεσαίου οικογενειακού κλήρου και των φυτειών.
- η ενίσχυση των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων θα επιφέρει και ανάπτυξη των εμπορικών μονάδων, που – με τη σειρά τους – θα δανειοδοτούν ευκολότερα τους νέους μικροπαραγωγούς.

- με την πώληση των γαιών, το κράτος αποκτά νέες πηγές εσόδων από φόρους και δασμούς στο αυξημένο πλέον αγροτικό προϊόν των φυτειών, ενώ λόγω της αύξησης της παραγωγής θα μεγεθυνθεί και η επιχειρηματική δραστηριότητα.

II. Κοινωνικούς

- οι καταπατήσεις εθνικών και εκκλησιαστικών γαιών από μη δικαιούχους κλήρου γης, πρωτίστως στην Πελοπόννησο, επιφέρουν προστριβές και γι' αυτό το κράτος χαρίζει στις κοινωνικές αυτές ομάδες «λοχίδια» εθνικής γης.

Συμπέρασμα: Η αγροτική μεταρρύθμιση του Α. Κουμουνδούρου της περιόδου 1860-1880 στοχεύει στην παράλληλη ανάπτυξη της γεωργίας και της προώθησης της εκβιομηχάνισης.

(+) σελ. 43-44

Το αποφασιστικό βήμα... του κρατικού ενδιαφέροντος.

Στοιχεία από το ΚΕΙΜΕΝΟ Β ΠΗΓΗΣ:

- στόχος του Βενιζέλου ήταν η ενίσχυση του εθνικού φρονήματος των χωρικών-οπλιτών για την επικείμενη πολεμική αναμέτρηση (η Ελλάδα μετέχει του Α' Π.Π.)
- η προοπτική διανομής γης μεταξύ των χριστιανικών πληθυσμών της Β. Ελλάδας θα λειτουργούσε ως ενίσχυση του ελληνικού εθνικού προγράμματος
- ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε να γίνει εκουσίως η μεταρρύθμιση με προγράμματα χρηματοδότησης και αργούς ρυθμούς
- ωστόσο ο «Εθνικός Διχασμός» υποχρεώνει την «Κυβέρνηση Εθνικής Άμυνας» να υιοθετήσει πιο ριζοσπαστικό πρόγραμμα που προέβλεπε υποχρεωτική απαλλοτρίωση των γαιών.

β. «υλοποίηση», σελ.44-45

Η αναδιανομή που έγινε ... (Ισπανία, Βουλγαρία κλπ)

Στοιχεία από το κείμενο Β της πηγής

- ως λύση επιλέγεται η αναπαραγωγή και στη Β. Ελλάδα του νοτιοελλαδικού προτύπου, που είχε ως βάση την τάξη των μικροϊδιοκτητών γης και την οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση.
- το πρότυπο αυτό είχε πρακτικά αποδειχθεί πως συμβάλλει στην ενίσχυση της κρατικής εξουσίας και τη σταθεροποίηση του πολιτεύματος .
- ως αποτέλεσμα προκύπτει η νομιμοποίηση της κυριαρχίας του ελληνικού κράτους στις «νέες χώρες» της Β. Ελλάδας.
- τελικά, η αγροτική μεταρρύθμιση άρχισε να υλοποιείται από το 1923 και μετά.
- η γη που διένειμε το κράτος ανήκε πριν σε Έλληνες μεγαλογαιοκτήμονες σε Τούρκους και Βούλγαρους, που είχαν αποχωρήσει στο πλαίσιο της ανταλλαγής των πληθυσμών – με βάση το σύμφωνο περί αμοιβαίας μεταναστεύσεως μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας, που περιλαμβάνεται η Συνθήκη του Νεϊγύ (1919) και με βάση τη Σύμβαση της Λοζάνης (1923).